

Ontvankelijkheid voor gezondheidstoets zoönosen

Aanleiding

De gemeente Landerd heeft Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid GGD'en Brabant/Zeeland (Bureau GMV) en de afdeling Infectieziektenbestrijding van de GGD Hart voor Brabant gevraagd te adviseren over de gezondheidsaspecten die de gemeente moet meewegen in haar considerans van vergunningverlening in het kader van individuele veehouderijen. Aanvankelijk werd de gezondheidskundige beoordeling gemaakt met de indicatoren geur, fijn stof en zoönosen. Eind 2014 is de geurverordening en geurgebiedsvisie van Landerd vastgesteld. Vanaf 2015 wordt daarom enkel nog advies gevraagd met betrekking tot zoönosen.

Dit document beschrijft de informatie die Bureau GMV nodig heeft om een advies te kunnen opstellen. Deze informatie is gebaseerd op het aanvullend toetsingsinstrument gezondheid en veehouderij¹ dat Bureau GMV heeft ontwikkeld samen met de gemeenten Oirschot, Reusel-De Mierden en Gemert-Bakel.

Achtergrond zoönosen en gezondheid

Omwonenden van veehouderijen kunnen een verhoogde blootstelling aan onder meer geur, fijn stof, endotoxinen en biologische agentia hebben. Van geur is bekend dat dit kan leiden tot (ernstige) hinder en andere gezondheidsklachten zoals misselijkheid en hoofdpijn. Van veegerelateerd fijn stof, endotoxinen en biologische agentia is bekend dat deze tot gezondheidseffecten zoals luchtwegklachten en van dier-op-mens overdraagbare infectieziekten (zoönosen) kunnen leiden. Per diersoort kunnen verschillende ziekten voorkomen die zich via de lucht verspreiden naar mensen, via direct contact tussen dier en mens of via voedsel. Voor omwonenden zijn vooral de via de lucht overdraagbare aandoeningen van belang. De belangrijkste zijn Q-koorts en influenza (vogelgriep, varkensgriep). De aanwezige veehouderijbedrijven zorgen voor een (mogelijke) verhoogde blootstelling aan via de lucht overdraagbare zoönosenverwekkers die leiden tot een verhoogd risico op infectieziekten. Het is nog niet goed inzichtelijk vanaf welke concentraties of binnen welke afstand tot aan veehouderijen het risico verhoogd is.

¹ Aanvullend toetsingsinstrument. Een risico-inventarisatie en -evaluatie voor gezondheid bij veehouderij. Nijdam, et.al, 2013.

Gezondheidstoets zoönosen

Om een gezondheidkundige boordeling te kunnen maken, wordt voor de locatie waar de vergunning voor wordt aangevraagd een aantal algemene en specifieke gegevens gevraagd.

Het aanvullend toetsingsinstrument bevat diverse maatregelen die de verspreiding en uitstoot van zoönosenverwekkers voorkomen dan wel beheersen. Met behulp van diverse maatregelen kan de verspreiding en uitstoot van deze zoönosenverwekkers en bacteriën voorkomen dan wel beheerst worden. Om een goede inschatting te kunnen maken is het voor de GGD van belang dat de ondernemer de maatregelen zo precies mogelijk beschrijft en een korte toelichting geeft waarom dergelijke maatregelen wel of niet toegepast zijn. De tabellen 'maatregelen' kunnen hier richting aan geven.

Vragen voor ondernemer	Toelichting	Antwoorden door ondernemer
Bedrijf		
<p>Welke diersoort(en) worden bedrijfsmatig gehouden?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vergunde (huidige) situatie - Aangevraagde (toekomstige) situatie <p>Wat is de omvang van het bedrijf (in dieraantallen)?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vergunde (huidige) situatie - Aangevraagde (toekomstige) situatie 	<p>Als er meerdere diersoorten op één bedrijf zijn kan dit een risico vormen voor de verspreiding van zoönosen. Dit voor zowel de vergunde als aangevraagde situatie.</p> <p>Uitgangspunt is dat er op bedrijfsmatig niveau geen varkens en pluimvee op één bedrijf samen gehouden mogen worden in verband met het risico op transmissie en vermenging van influenzavirus. Ook het bedrijfsmatig samenhouden van verwante soorten als rundvee en kleine herkauwers (schapen/geiten) en kleine herkauwers onderling wordt afgeraden (o.a. vanwege Q koorts), tenzij er sprake is van een gescheiden bedrijfsvoering. Voor de combinatie rundvee en varkens gelden er op dit moment geen zwaarwegende argumenten in kader van infectierisico's mits er sprake is van een gescheiden bedrijfsvoering.</p> <p>Het is in het kader van dier- en volksgezondheid belangrijk om te weten hoeveel dieren er op een bedrijf (beroepsmatig) gehouden worden, en of er sprake is van een toe- of afname in dieraantallen</p>	<p><i>Op het bedrijf worden zowel in de vergunde/huidige situatie als in de beoogde situatie enkel rundvee gehouden.</i></p> <p><i>Op 14-05-2007 is er een Wm-vergunning afgegeven voor het houden van 200 zoogkoeien, 80 stuks vrouwelijk jongvee en 25 stuks overig vleesvee.</i></p> <p><i>Middels het bestemmingsplan is initiatiefnemer voornemens om een nieuwe stal te bouwen voor 1100 vleeskalveren. In totaal worden er dan 100 zoogkoeien, 170 stuks vrouwelijk jongvee en 1130 vleeskalveren gehouden op het bedrijf aan de Pastoor van Winkelstraat 59 en 59a te Schaijk. Dat dit beperkte gevolgen voor het milieu heeft komt verderop aan bod.</i></p>

	ten opzichte van de vergunde situatie.	
<p>Wat zijn de afstanden van het bedrijf tot nabijgelegen gevoelige bestemmingen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vergunde (huidige) situatie - Aangevraagde (toekomstige) situatie 	<p>Tot gevoelige bestemmingen worden gerekend woningen (niet zijnde bedrijfswoningen), scholen, zorginstellingen, etc.</p> <p>Het RIVM (Maassen, 2012) concludeert dat door toenemende afstand verdunning van biologische agentia in het milieu plaats vindt waardoor blootstelling lager wordt. Het hanteren van een bepaalde afstand tussen veehouderijbedrijf en woningen heeft daardoor een gunstig effect op de blootstelling van omwonenden aan geur, fijn stof, endotoxinen en zoönotische agentia.</p>	<p><i>De dichtstbijzijnde gevoelige bestemming (niet zijnde bedrijfswoningen van derden) ligt op 37 meter van de buitenzijde van het huis. Dit betreft het adres Pastoor van Winkelstraat 61. Het dichtstbijzijnde gevoelige bestemming inclusief bedrijfswoningen van derden is gelegen op circa 55 meter van het bedrijf. Dit betreft het bedrijf aan de Pastoor van Winkelstraat 65. Deze afstanden veranderen in de nieuwe situatie niet.</i></p>
<p>Hoeveel gevoelige bestemmingen bevinden zich in een straal van 2 km rondom het bedrijf?</p>	<p>Dit is om een beeld te vormen hoeveel mensen mogelijk worden blootgesteld.</p>	<p><i>In een straal van 2 km rondom het bedrijf ligt de gehele kern van Schaijk. Daarnaast valt het gehele buitengebied tussen Schaijk, Reek en Herpen binnen de straal van 2 km. In Schaijk zijn in totaal 2590 Woningen (bron CBS Kerncijfer wijken en buurten 2009-2012) dit komt neer op een totaal van ruim 2700 woningen (inclusief woningen uit het buitengebied) die vallen binnen de straal van 2 km.</i></p>
<p>Hoe is het bedrijf gelegen ten aanzien van gevoelige bestemmingen (kaart van de</p>	<p>Bureau GMV vraagt om een kaart van de omgeving, omdat zo de ligging van het bedrijf ten opzichte van gevoelige bestemmingen en andere veehouderijen</p>	<p><i>Kaart is bijgevoegd, zie bijlage 1.</i></p>

omgeving)?	inzichtelijk wordt.	
Wat is de afstand van het bedrijf tot de dichtstbijzijnde veehouderij en wat voor diersoort houdt men daar?		<i>Het dichtstbijzijnde bedrijf ligt aan de Pastoor van Winkelstraat 65 te Schaijk. De afstand tussen beide bouwvlakken is circa 45 meter. Hier worden varkens gehouden.</i>
Door welke vegetatie en bebouwing wordt het bedrijf omringd?	De vegetatiedichtheid en bodemomstandigheden zijn factoren die invloed hebben op de verspreiding van micro-organismen. Micro-organismen zullen zich in een bosrijke of vochtige omgeving minder makkelijk verspreiden dan in een droge of open omgeving. Daarom vraagt de GGD een beschrijving van deze lokale gebiedsomstandigheden.	<i>Het bedrijf zal aan alle zijden, in meerdere of mindere mate, voorzien worden van bosschage of bomen. De directe omgeving is een meer open landschap met enkel bomen en struiken langs de wegen.</i>
Diergezondheid		
Wordt het bedrijf begeleid door een vaste dierenarts? (vermeld hierbij bij voorkeur de naam van de dierenarts)	Begeleiding van een vaste dierenarts geeft aan hoe vaak de gezondheid van de dieren op het bedrijf gecontroleerd wordt. Hierbij vragen we de naam van de dierenarts bij wijze van borging.	<i>Er is een periodieke controle van een vast dierenarts ter signalering en voorkomen van spreiding De betreffende dierenarts is: Mark van Kleef van Aadal Laag</i>
Hoe vaak vindt er bedrijfsbegeleiding door de dierenarts plaats?	Minimaal 1x maand bedrijfsbegeleiding door dierenarts is wenselijk.	<i>Dit vind gemiddeld genomen 1 keer per 2 weken plaats.</i>
Zijn er bedrijfsgezondheid- en behandelplannen op het bedrijf	In een bedrijfsgezondheid- en bedrijfsbehandelplan staan de preventieve maatregelen die het bedrijf	<i>Elk jaar word er een bedrijfs gezondheidsplan en behandelplan gemaakt.</i>

<p>aanwezig, en wat houden deze in?</p>	<p>neemt t.a.v. dierziekten en welke medicijnen worden voorgeschreven.</p>	<p><i>Hierbij wordt gekeken naar het medicijn gebruik en de uitval van het afgelopen jaar om zo resultaten te kunnen verbeteren.</i></p> <p><i>Deze plannen worden elk jaar gecontroleerd door het SKV en het CBD voor behoud van de certificaten.</i></p>
<p>Welk type zoönosen komt voor bij de diersoort op het bedrijf en welke extra maatregelen heeft u genomen ter bestrijding van deze zoönosen?</p>	<p>Het is belangrijk om te weten welke zoönosen op het bedrijf kunnen voorkomen, voor de veehouder zelf, maar ook voor andere mensen die in de stallen komen. Bij inzicht in de relevante zoönosen krijgt men ook inzicht op welke wijze de zoönosen voorkomen kunnen worden en welke maatregelen men dus kan nemen.</p>	<p><i>Het bedrijf beschikt over verschillende certificaten. Bovendien wordt door de afnemers van de vleeskalveren gecontroleerd op de aanwezigheid van verschillende ziekten. Tot op heden zijn hier geen sporen van gevonden.</i></p> <p><i>Daarnaast is de ondernemer actief bezig met het voorkomen van zoönosen op zijn bedrijf om ziekte bij de dieren te voorkomen.</i></p>
<p>Wat voor een opleidingsplan voor personeel (inclusief eigenaar) is op het bedrijf aanwezig?</p> <p>Zijn hierin de volgende punten opgenomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zoönosen - hygiënemaatregelen - het houden van dieren - herkenning dierziektes 	<p>Om de kennis over zoönosen en preventiemaatregelen actueel te houden is het van belang dat de veehouder en eventuele medewerkers zich regelmatig laten bijscholen.</p>	<p>Ondernemer is lid van studie club Schaijk/Reek en van Vee en logistiek Nederland zodat goed op de hoogte wordt gebleven van alle ontwikkelingen. Ook krijgen we van het SKV nieuws brieven met informatie over regelgeving en dierziekten.</p>

<p>- te nemen maatregelen</p> <p>In welke mate is er in het opleidingsplan aandacht voor periodieke bijscholing?</p>		
<p>Huisvesting</p>		
<p>Wordt er een huisvestingsstelsel gebruikt dat gericht is op beheersing van introductie en verspreiding van micro-organismen, en waarom wel/niet?</p>	<p>Beschrijving van huisvesting systeem. Bij sommige huisvestingsystemen is de kans op insleep en verspreiding veel minder dan bij andere stallen; bijvoorbeeld emissiearme stalsystemen.</p>	<p><i>Op het bedrijf is er sprake van het gebruik van emissiearme stalsystemen. Door de plaatsing van een luchtwasser wordt de emissie van fijnstof (waarin de zoönosen kunnen verspreiden) gereduceerd.</i></p> <p><i>De emissie van fijnstof wordt gereduceerd van 33 gram naar 7 gram.</i></p>
<p>Is de professionele expertise van een dierenarts betrokken bij het stalontwerp (ontwikkeling van stal en huisvestingsstelsel), en waarom wel/niet?</p>	<p>De dierenarts heeft kennis van preventie van dierziekten.</p>	<p><i>Bij de vergunningprocedure is de dierenarts betrokken bij het ontwerp van de stal om zo verspreiding tegen te gaan en de meest 'veilige' bedrijfsvoering te hanteren.</i></p>
<p>Wordt er gebruik gemaakt van compartimentering (scheiding leeftijdsgroepen en afdelingen), en waarom wel/niet?</p>	<p>Bij compartimentering voorkom je dat micro-organismen verspreiden van de ene (leeftijds)groep dieren naar de andere groep.</p>	<p><i>Het jonge rundvee wordt apart geplaatst van de volwassen zoogkoeien.</i></p>

<p>Hoe zijn de punten voor mestafzuiging gesitueerd?</p>	<p>De punten voor mestafzuiging niet onder luchtinlaatplaatsen situeren om zo de overdracht van ziektekiemen van extern te beperken.</p>	<p><i>De punten voor mestafzuiging zijn en zullen niet worden geplaatst terplekke van de luchtinlaat van de stal.</i></p> <p><i>Daarnaast worden de stallen regelmatig grondig gereinigd om de overdracht van ziektekiemen tot een minimum te beperken.</i></p>
<p>Welke veterinaire adviezen zijn opgenomen?</p>	<p>Opnemen van veterinaire adviezen voor de verbetering van interne en externe biosecurity.</p>	<p><i>De personen die het bedrijf bezoeken, zijn eerst verplicht om bedrijfskleding aan te doen. De adviezen van de dierenarts worden ook gebruikt om de voedersamenstelling samen te stellen.</i></p> <p><i>Immers hoe gezonder het rundvee des te minder antibiotica er nodig is.</i></p>
<p>Waarom is er sprake van gesloten en/of open bedrijfsvoering?</p>	<p>Het advies is om een (zo veel mogelijk) gesloten bedrijfsvoering te hanteren om insleep van micro-organismen te verminderen.</p>	<p><i>Het betreft een open bedrijfsvoering omdat op het bedrijf niet voldoende zoogkoeien aanwezig zijn om voldoende vleeskalveren te produceren.</i></p>
<p>Wordt het aantal dieren in traditionele huisvestingsystemen verminderd (bijv. door oude stal niet meer te gebruiken voor veehouderij na gereedkomen nieuwe stal of oude stal aan te passen aan nieuwe eisen), en waarom wel/niet?</p>	<p>Minder dieren in traditionele, niet-emissiearme huisvesting leidt tot minder blootstelling van omwonenden aan micro-organismen.</p>	<p><i>De nieuwe stal wordt emissiearm uitgevoerd met een luchtwasser.</i></p>

Aan- en afvoer van dieren en mest		
<p>Welke maatregelen worden genomen om de verspreiding van zoönosen bij de aan- en afvoer van dieren te voorkomen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Is er een IKB-geregistreerde aan- en afvoer van dieren, en waarom wel/niet? 	<p>Zie IKB-eisen en IKB-rapportage.</p> <p>Een verwijzing naar een certificaat maakt niet altijd duidelijk welke maatregelen er daadwerkelijk, op het bedrijf, genomen worden. Beschrijf daarom expliciet de maatregelen die worden genomen en of de situatie in de aanvraag verandert.</p>	<p><i>Het bedrijf beschikt over het IKB-vleeskalveren certificaat met daarbij o.a. de volgende eisen.</i></p> <p><i>- Na het geheel lossen van het vervoersmiddel dient het te worden gereinigd en ontsmet.</i></p> <p><i>-Bij het lossen van kalveren op meerdere adressen worden kalveren op maximaal 2 losadressen per vervoerseenheid gelost.</i></p> <p><i>-Veetransportmiddelen worden altijd onmiddellijk na het lossen ter plekke gereinigd en ontsmet.</i></p>
<p>Loopt de routing vrachtverkeer met levende dieren en mesttransport buiten bebouwde kom.</p>		<p><i>De routing loop via de Pastoor van Winkelstraat en de Haagstraat naar de N277 (Dorpenweg). Aan de Pastoor van Winkelstraat en Haagstraat is enige lintbebouwing aanwezig. De bebouwde kom van Schaijk wordt ontzien.</i></p>
<p>Is het mogelijk om bij een uitbraak van zoönosen wegen af te sluiten zodat diertransport en mesttransport buiten de bebouwde kom omgeleid wordt?</p>		<p><i>Daar in de routing via de Pastoor van Winkelstraat en de Haagstraat de bebouwde kom wordt ontzien wordt de bebouwde kom ontweken.</i></p>
<p>Hoe worden activiteiten (zoals mest uitrijden of bewerkingen met mest) aangekondigd bij de</p>		<p><i>Het uitrijden van de mest wordt niet bij bewoners in de omgeving aangegeven. De ondernemer zal wel zoveel mogelijk rekening houden met de tijdstippen</i></p>

bewoners in de lokale omgeving?		<i>ten aanzien van het uitrijden van mest en hierbij rekening houden met de weersomstandigheden.</i>
Hoe worden afspraken gemaakt over activiteiten, zoals tijdstippen van uitrijden mest en rekening houden met weersomstandigheden?		<i>Om de overlast te beperken wordt getracht om transport bewegingen zoveel mogelijk in de dagperiode te plannen.</i>
Hygiëne		
Is er bij het bedrijf een verandering in belasting van geur en fijnstof door de aangevraagde ontwikkeling, ook in relatie tot aantal blootgestelde bewoners in de lokale omgeving?	De uitstoot van micro-organismen kan via dezelfde routes lopen als de uitstoot van geur en fijnstof. Dit is mede afhankelijk van het soort en de grootte van het micro-organisme. Het aangeven hoe de uitstoot van geur en fijnstof verandert, geeft daardoor mede informatie over de mogelijkheid voor micro-organismen om zich naar de omgeving te verspreiden.	<i>De ontwikkelingen op het bedrijf hebben een toename van geur- en fijnstof emissies tot gevolg. Echter is de toename niet van dien aard dat de belasting op de lokale omgeving leidt tot een overschrijding van de geurnormen conform de geurverordening (geur) of leidt tot een overschrijding van de grenswaarden (fijnstof), zie ook de gegevens uit de aanvraag.</i>
Welke maatregelen worden genomen om de uitstoot van micro-organismen (maar ook fijnstof en geur) te reduceren? Enkele voorbeelden zijn: - Aangepast strooisel bij	Uitstoot van micro-organismen kan via dezelfde routes als geur en fijnstof. Maatregelen die op fijnstof- en geurreductie zijn gericht, zullen ook de kans op uitstoot van micro-organismen verkleinen. Een ondernemer kan zelf de Maatlat duurzame veehouderij - eisen hanteren. Hiervoor is een	<i>De nieuwe vleeskalverenstal is voorzien van een luchtwasser. Dit heeft tot gevolg dat er reductie plaatsvindt op geur- en fijnstofemissie in vergelijking tot traditionele huisvesting en/of andere emissiearme stalsystemen.</i>

<p>pluimvee.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanpassing lichtschema's. - Oliefilm drukleidingen - Droogfilterwand - Ionisatiefilter - Warmtewisselaar 	<p>subsidie maatregel beschikbaar.</p> <p>Per diercategorie kunnen maatregelen variëren.</p>	
<p>In welke mate is er een scheiding tussen het schone en niet-schone bedrijfsgedeelte?</p>	<p>De inrichting van een bedrijf is van belang voor uitstoot naar de buitenomgeving en kan ook de gezondheid van de dieren in belangrijke mate – positief of negatief beïnvloeden.</p>	<p><i>Het schone bedrijfsgedeelte bevindt zich in de stallen. Deze stallen zijn voorzien van muren van steen of anderszids afgesloten van de omgeving. Toegang hiertoe is zondermeer niet mogelijk.</i></p>
<p>Is er een spoelplaats aanwezig voor de dieren, en waarom wel/niet?</p>		<p><i>Er is een spoelplaats aanwezig om verspreiding van dierziekte te voorkomen.</i></p>
<p>Is er een aparte opvang beschikbaar voor zieke dieren, en waarom wel/niet?</p>	<p>Door zieke dieren in een aparte ruimte te plaatsen voorkomt men verdere verspreiding van de ziekte.</p>	<p><i>Zieke dieren op het bedrijf kunnen in een aparte quarantaineopvang (strohok) worden geplaatst.</i></p>
<p>Hoe wordt verzekerd dat in het bedrijfsgedeelte geen andere (landbouw)huisdieren kunnen komen?</p>	<p>Bacteriën/ virussen kunnen worden verspreid door huisdieren.</p>	<p><i>Alle stallen zijn van de buiten en binnenkant af te sluiten voor overige (landbouw)huisdieren.</i></p>
<p>Welke maatregelen zijn getroffen om watervervuiling te</p>	<p>Het waterleidingsysteem blijkt te vaak ziektekiemen en resistente bacteriën te verspreiden. Dit heeft invloed op antibioticaresistentie en de ontwikkeling</p>	<p><i>Tijdens het reinigen en ontsmetten van de stallen wordt hieraan aandacht besteed ter bestrijding van de ziektekiemen en resistente bacteriën. Gebruik</i></p>

<p>voorkomen?</p>	<p>van zoönosen. In de praktijk worden veel (chemische) middelen ingezet om de microbiologische kwaliteit te verbeteren, maar dit heeft negatieve gevolgen voor de kwaliteit van het drinkwater.</p>	<p><i>van (chemische) middelen is niet uit te sluiten, wel wordt hier terughoudend mee omgegaan.</i></p> <p><i>De leidingen worden regelmatig gespoeld om de waterinstallatie goed op orde te houden.</i></p>
<p>Welke beschermingsmaatregelen worden toegepast als bezoekers de stal ingaan?</p>	<p>Ter preventie van overdracht van ziekteverwekkers naar dieren en vice versa.</p>	<p><i>Bezoekers worden zoveel mogelijk geweerd uit de stallen. Indien toch toegang noodzakelijk is dan dienen zij aan het hygiëneprotocol te houden. Dit betekent o.a. dat zij eerst bedrijfskleding aangetrokken.</i></p>
<p>Welke eisen zijn opgenomen voor de opslag van mest, voermiddelen, ongediertebestrijdingsmiddelen, gewasbeschermingsmiddelen?</p>	<p>I.v.m. veiligheid van belang dat de middelen in afgesloten ruimte staan.</p> <p>Is de mest afgedekt of wordt het meteen afgevoerd? Wat gebeurt er met de mest (uitrijden op eigen terrein, afgevoerd, verwerkt, etc.)?</p>	<p><i>De opslag van vloeibare mest vindt plaats onder de stallen. De opslag van vaste mest vindt plaats buiten de stallen. Zowel de mestkelders als de mestopslag voldoen aan de wettelijke eisen.</i></p> <p><i>De mest wordt gedeeltelijk op eigen gronden en gedeeltelijk op gronden van anderen uitgereden.</i></p>
<p>Wordt er een actief ongediertebestrijdingsbeleid gevoerd, en waarom wel/niet?</p>	<p>Ongedierte kan zorgen voor insleep en verspreiding van ziekteverwekkers.</p>	<p><i>Op het bedrijf wordt er een ongediertebestrijdingsbeleid gevoerd ter voorkoming en verspreiding van ziektes.</i></p>
<p>Is toegang tot het schone bedrijfsdeel alleen mogelijk via</p>	<p>Bij een hygiënesluis is het duidelijk dat men zich moet omkleden, handen wassen en eventueel douchen voordat de bezoeker de stal betreedt.</p>	<p><i>Op het bedrijf is een voorziening aanwezig voor het omkleden en handen wassen.</i></p>

<p>een hygiënesluis, en waarom wel/niet?</p>		
<p>Welke eisen zijn er gesteld aan de hygiënesluis en omkleedruimte?</p>	<p>Bijvoorbeeld een nieuwe overall/ schoenen als je in ander compartiment/ stal komt om niet de micro-organismen mee te nemen van de ene plaats naar de andere, handen wassen, douchen.</p>	<p><i>Aantrekken van bedrijfskleding en schoeisel en het wassen van de handen.</i></p>
<p>Is er op het bedrijf een vaste werkverdeling (bijvoorbeeld per dag één werknemer per compartiment), en waarom wel/niet?</p>	<p>i.v.m. verspreiding van micro-organismen via de werknemer/ veehouder tussen de verschillende compartimenten of diergroepen.</p>	<p><i>Één persoon runt het bedrijf en is verantwoordelijk voor de dagelijkse werkzaamheden.</i></p>
<p>Hoe wordt op het bedrijf voorkomen dat virussen zich tussen de twee diersoorten kunnen uitwisselen?</p>	<p>Met name de combinaties varkens en pluimvee, verwante soorten als rundvee en kleine herkauwers (schapen/geiten), en kleine herkauwers onderling brengen risico's m.b.t. zoönosen met zich mee.</p>	<p><i>Er is maar 1 diersoort op het bedrijf aanwezig.</i></p>
<p>Hoe wordt het pluimvee gehuisvest?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Binnenhuisvesting - Buitenhuisvesting met overkapping - Buitenhuisvesting met 	<p>Het gaat om een maatregel ter voorkoming op bewezen verhoogd risico op besmetting pluimvee via externe bronnen (trekvogels). Afhankelijk van de beoogde locatie en aantal omwonenden vindt hier afweging plaats tussen dierenwelzijn en gezondheid.</p>	<p><i>Er wordt geen pluimvee gehuisvest.</i></p>

<p>extra monitoring - Buitenhuisvesting</p>		
<p>Maatregelen ter voorkoming van verspreiding Q-koorts zijn vastgelegd in een factsheet van 24 november 2011 en richten zich onder andere op vaccinatie, tankmelkonderzoek, mestbeleid en hygiëne. Welke maatregelen heeft u binnen het bedrijf genomen?</p>	<p>Zie voor meest recente informatie: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/q_koorts</p>	<p><i>De maatregelen omtrent q-koorts zijn vooral gericht op de geiten- en schapenhouderij. Derhalve zijn op onderhavig bedrijf hiervoor geen aanvullende maatregelen genomen.</i></p>
<p>Wordt er deelgenomen aan GD keurmerk zoönosen, en waarom wel/niet?</p>	<p>Voor meer informatie over eisen en certificering: http://www.capraovis.nl/docs/LR%20GD1518%20flyer%20zoönosen(schoon).pdf</p>	<p><i>Het keurmerk GD zoönosen is vooral belangrijk voor bedrijven waar de dieren contact hebben met mensen. Bijvoorbeeld een kinder- of zorgboerderij, activiteitenboerderij, agrarische kinderdagverblijf of een manege. Op onderhavig bedrijf is dit niet het geval. Derhalve wordt niet deelgenomen aan het GD keurmerk zoönosen.</i></p>
<p>Signalering</p>		

<p>Wat voor een klachtenprotocol heeft het bedrijf?</p> <p>Is de ondernemer het aanspreekpunt voor klachten, en waarom wel/niet?</p>		<p><i>De klachten die het bedrijf bereiken worden aangenomen en behandeld door initiatiefnemer zelf. Hij draagt zorg voor een adequate afhandeling van de klacht. Er is hiervoor geen apart protocol, daar de klacht telkens van een andere aard kan zijn.</i></p>
--	--	--

Bijlage 1 kaart van de omgeving.

